

Hvordan redusere dødeligheten av tuberkulose globalt?

En tredel av verdens befolkning er smittet med tuberkulosebakterien, men ikke alle blir syke. HIV-infeksjon bidrar til at tuberkulosesmittede utvikler alvorlig sykdom, og er årsak til at mer enn én million mennesker dør hvert år.

Diagnosen av smittsom tuberkulosesykdom er vanskelig. Behandlingen blir derfor ofte utsatt eller utilstrekkelig – noe som leder til utvikling av resistens mot antibiotika. Slik resistens er i stadig utvikling og kan føre til at sykdommen kommer ut av kontroll.

Forsinkelse i diagnostisering av tuberkulose er hovedårsaken til spredning av tuberkulosesmitte i lavinntektsland. I det siste er det utviklet avanserte genteknologiske metoder som enkelt lar seg bruke for å påvise smittsom tuberkulose, men disse krever tilgang på laboratorier med strøm og utdannet personale. Det er derfor behov for en hurtigtest for påvisning av sykdommen under enkle forhold, som ofte ikke består av mer enn et skur i skyggen av et tre.

Vår flernasjonale forskningsgruppe har utviklet en hurtigtest som påviser immunsvaret mot tuberkulosebakterien i blodprøver. Dette har vært forsøkt av mange andre uten hell. I motsetning til andre kommersielt tilgjengelige tester, er vår test basert på en kombinasjon av forskjellige deler av tuberkulosebakterien.

Med prøver fra våre samarbeidspartnere i Vietnam, Tanzania og Etiopia kan denne hurtigtesten påvise tuberkulosesykdom med stor nøyaktighet. Det betyr at personer som har andre lungesykdommer eller som har vært vaksinert mot tuberkulose, ikke får diagnosen. Foreløpige resultater viser at testen kan også brukes med prøver av saliva, noe som vil gjøre metoden enda mer anvendelig i felten.

En nøyaktig hurtigtest for tuberkulosesykdom vil fremskynde henvisning til riktig behandling. Rask iverksetting av behandling vil derved redusere antall smitteførende pasienter, og bidra til å begrense en verdens omspennende sykdom.

Carol Holm-Hansen, Dr philos
Seniorforsker
Nasjonalt folkehelseinstitutt
Divisjon for smittevern
Avdeling for bakteriologi og infeksjonsimmunologi
Pb 4404 Nydalen
0403 Oslo
tel: 21076283; mob: 41478643
e-post: carol.holm-hansen@fhi.no